

Lek. Wojciech Konarski

Ocena jakości życia Pacjentów po endoprotezoplastyce stawów: biodrowych, kolanowych, ramiennych i skokowych

Wprowadzenie:

Jakość życia (ang. Quality of life – QoL) jest subiektywną i istotną miarą stosowaną w ocenie zarówno obciążenia chorobą, jak i efektów stosowanych procedur medycznych. Jest to złożone pojęcie, które obejmuje aspekty związane z fizycznym, jak i psychicznym, emocjonalnym dobrostanem człowieka, przy czym uwzględniające istniejące odmienności kulturowe. Chociaż z założenia jest to parametr subiektywny, potrzeba holistycznej oceny – z uwzględnieniem pacjenta, jako podmiotu medycznego zabiegu – sprawiła, iż stworzone zostały standaryzowane kwestionariusze.

Cel pracy:

Celem pracy jest porównanie przed- i po-zabiegowej jakości życia (QoL) wśród pacjentów poddanych zabiegowi endoprotezoplastyki stawu biodrowego, kolanowego, ramiennego lub skokowego, zbadanie wpływu wykonanego zabiegu na subiektywną ocenę jakości życia po operacji, w zestawieniu ze stanem przed jej wykonaniem. Dodatkowym celem pracy była próba analizy czynników wpływających na subiektywną ocenę jakości życia.

Materiały i metody:

Retrospektywne badanie objęło 417 osób poddanych zabiegowi endoprotezoplastyki stawowej od kwietnia 2012 do lutego 2019, w tym:

219 osób poddanych endoprotezoplastyce stawu biodrowego,

177 osób poddanych endoprotezoplastyce stawu kolanowego,

7 osób podanych endoprotezoplastyce stawu skokowego

14 osób poddanych endoprotezoplastyce stawu ramiennego.

Badania prowadzono w Specjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie oraz Centrum Rehabilitacji Medycznej w Legionowie w okresie od 01.10.2018 r. do 28.02.2019 r.

Dane osobowe, jak również dane uzyskane w trakcie wywiadu zarchiwizowano w postaci wystandaryzowanych kwestionariuszy. Składały się on z pytań określających m.in. nasilenie bólu przed i po operacji oraz szczegółów dotyczących funkcji fizycznej, psychicznej i społecznej.

Do oceny jakości życia użyto:

- kwestionariusz WOMAC – ocena wszystkich badanych stawów

- skalę Oksford – staw biodrowy

- skalę Oksford – staw kolanowy

- skalę Oksford – staw ramienny

- skalę MOXFQ – staw skokowy

W pracy posłużono się także subiektywną oceną jakości życia w oparciu o analogową skalę VAS, gdzie badani określali poziom QoL w skali od 0 do 100.

Wnioski:

Na podstawie wyników analizy statystycznej uzyskanych wyników stwierdzono, że następuje istotna i korzystna zmiana, dotycząca wszystkich badanych aspektów jakości życia chorych poddanych zabiegowi alloplastyki. Jednocześnie, uzyskane rozbieżności w wynikach wskazują, iż nie jest możliwe wyłonienie jednej skali (kwestionariusz) oceny QoL, która byłaby najbardziej miarodajna – co może się wiązać z wieloaspektowością tego pojęcia, jak i bardzo subiektywnym postrzeganiem „siebie” i „swojego zdrowia” przez pacjentów.